

Sygn. akt VI Ka 464/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2023 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Andrzej Tekieli

Protokolant Joanna Szmel

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w Jeleniej Górze Magdaleny Kolasińskiej

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2023 r.

sprawy A. D. ur. (...) w L.

s. A., O. z domu P.

oskarżonego z art. 177 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 6 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 1158/20

zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego A. D. w ten sposób, że uchyla rozstrzygnięcie z pkt II części dyspozytywnej dotyczące zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 464/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 6 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 1158/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		-----	-----	-----	-----
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		-----	-----	-----	-----

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

-----	-----	-----
-------	-------	-------

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	1.naruszenie prawa materialnego a to przepisu 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno – Skarbowej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego w zakresie, w jakim Sąd Rejonowy zasądził zadośćuczynienie od sprawcy w sytuacji w której na gruncie powyższego przepisu w razie wyrządzenia szkody osobie trzeciej przez funkcjonariusza przy wykonywaniu obowiązków służbowych wyłącznie obowiązany do naprawienia szkody na zasadach określonych w przepisami Kodeksu cywilnego jest Skarb Państwa co wyklucza możliwość zasądzenia zadośćuczynienia bezpośrednio od funkcjonariusza Policji A. D. który wyrządził pokrzywdzonemu J. P. szkodę przy wykonywaniu obowiązków służbowych (apelacja obrońcy oskarżonego);	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
2.(na wypadek uznania zarzutu 1 za chybiony) naruszenie prawa materialnego a to przepisu art. 67 § 3 k.k. w zakresie		# zasadny # częściowo zasadny

<p>w jakim Sąd Rejonowy orzekł na rzecz pokrzywdzonego od oskarżonego zadość uczynienie w kwocie 10.000 zł. Jako zgodne z zasadami słuszności w sytuacji w której Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia nie wypowiedział się ani co do kwestii rozmiarów krzywdy J. P. ani co do kwestii ewentualnego przyczynienia się do powstania szkody w sytuacji w której zasądzenie zadośćuczynienia winno być poprzedzone ustaleniem rozmiaru krzywdy a zadośćuczynienie winno być miarkowane na wypadek przyczynienia się pokrzywdzonego do powstania szkody (apelacja obrońcy oskarżonego);</p>	<p># niezasadny</p>	
<p>3.obraza przepisów prawa materialnego tj. art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 46 § 2 k.k. poprzez orzeczenie środka kompensacyjnego w postaci zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 10.000,00 zł. mimo iż zakres doznanego przez pokrzywdzonego urazu fizycznego i psychicznego nie jest nieznaczny i które to urazy w sposób istotny dezorganizują życie osobiste i zawodowe pokrzywdzonego (apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego).</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Ad.1 Zarzut zasadny. Zdaniem Sądu Okręgowego przywołany w zarzucie apelacji obrońcy oskarżonego art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 1999</p>		

r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno – Skarbowej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (tekst jedn. DZ.U.2018.2349) brzmi jednoznacznie i możliwa jest tylko jedna jego interpretacja. Przytoczyć należy w całości jego brzmienie które jest następujące: w razie wyrządzenia szkody osobie trzeciej przez funkcjonariusza przy wykonywaniu obowiązków służbowych wyłącznie obowiązany do naprawienia szkody na zasadach określonych w przepisami Kodeksu cywilnego jest Skarb Państwa reprezentowany przez organ lub jednostkę o których mowa w art. 1 ust. 1 (chodzi o Służby wymienione w tytule ustawy, przyp. SO) w których funkcjonariusz pełni służbę w chwili wyrządzenia szkody. Oczywiście jest że skoro ustawa odwołuje się do przepisów Kodeksu cywilnego, chodzi o tą część kodeksu która dotyczy odpowiedzialności deliktowej (czyny niedozwolone – art. 415 k.c. i nast.). Nie ulega wątpliwości, że szkodą w rozumieniu tych przepisów jest także szkoda na osobie, za którą może być orzeczone zadośćuczynienie za doznaną krzywdę (art. 444 § 1 k.c., art. 445 § 1 k.c.) i także ono – mając na uwadze wyżej wymieniony przepis powołanej ustawy – w przypadku wyrządzenia szkody przez funkcjonariusza na służbie może być dochodzona tylko od Skarbu Państwa reprezentowanego przez wymienione wyżej organy lub jednostki.

Funkcjonariusz Policji A. D. w dniu 16.07.2019 r. w J. spowodował wypadek drogowy w którym obrażeń ciała doznał motocyklista – pokrzywdzony J. P.. Z akt sprawy jednoznacznie wynika – i nie jest to kwestionowane przez strony – że A. D. kierował nieoznakowanym samochodem służbowym F. (...) wykonując czynności służbowe (k. 4, k. 9, k.13). Tym samym – pomimo brzmienia art. 67 § 3 k.k. zobowiązującego Sąd do nałożenia na sprawcę przestępstwa obowiązku naprawienia szkody oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w przypadku warunkowego umorzenia postępowania – orzeczenie z pkt. II części dyspozytywnej wyroku było bezpodstawne. W przekonaniu Sądu Okręgowego art. 9 ust. 1 wymienionej wyżej ustawy jako przepis specjalny wyłącza orzeczenie odszkodowania i zadośćuczynienia o którym mowa w art. 67 § 3 k.k. od sprawcy przestępstwa będącego funkcjonariuszem wyżej wymienionych Służb jeżeli przestępstwo zostało popełnione przy wykonywaniu obowiązków służbowych. Pokrzywdzony swoich roszczeń może dochodzić od Skarbu Państwa w postępowaniu cywilnym, odrębną kwestią jest wówczas ewentualny regres Skarbu Państwa w stosunku do A. D., co pozostaje poza kognicją Sądu w niniejszej sprawie karnej.

Ad 2

Rozpoznanie tego zarzutu jest bezprzedmiotowe, wobec stanowiska Sądu Okręgowego zawartego w pkt. Ad 1. (art. 436 k.p.k.)

<p>Ad 3</p> <p>Także w tym wypadku zarzut zawarty w apelacji pełnomocnika co do zasady jest bezprzedmiotowy, odniesienia się przez Sąd Odwoławczy wymaga jednak kwestia nawiązki z art. 46 § 2 k.k. której orzeczenie skarżący postuluje zamiast orzeczenia zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, co w jego ocenie umożliwia art. 67 § 3 k.k. Zdaniem Sądu Okręgowego jednak art. 9 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy eliminuje także możliwość orzeczenia nawiązki na podstawie wymienionych przepisów kodeksu karnego, bowiem nawiązka jest immanentnie związana z obowiązkami naprawienia szkody i zadośćuczynienia, jako orzekana zamiast nich. W istocie więc jej zasądzenie byłoby obejściem art. 9 ust. 1 ustawy, sprzecznym z intencją tego przepisu.</p> <p>-----</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>1.o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie orzeczenia zawartego w pkt II wyroku – w zakresie orzeczenia od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (apelacja obrońcy)</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>2.ewentualnie na wypadek uznania wniosku 1 za zbyt daleko idący, o zmianę zaskarżonego orzeczenia w zakresie pkt. II poprzez obniżenie przyznanego pokrzywdzonego zadośćuczynienia</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

do kwoty 2.500 zł. (apelacja obrońcy)		
3.o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 200.00,00 zł., względnie w miejsce zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nawiązki w wysokości 200.00,00 zł. (apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego).	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Mając na uwadze całą argumentację przedstawioną powyżej zasadny był wniosek Ad. 1 zawarty w apelacji obrońcy, niezasadne zaś dwa pozostałe wnioski.		

OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	PODLEGAJĄCE
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
	Przedmiot utrzymania w mocy
Sąd Okręgowy utrzymał w mocy wyrok w części dotyczącej pkt. I części dyspozytywnej tj.	

warunkowego umorzenia postępowania wobec A. D..	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Wyrok Sądu Rejonowego w tej części nie był zaskarżony przez strony, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do ingerowania w niego z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
	Przedmiot i zakres zmiany
Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok wobec A. D. w ten sposób że uchylił rozstrzygnięcie z pkt II części dyspozytywnej dotyczące zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Mając na uwadze całą argumentację przedstawioną powyżej Sąd Okręgowy zmieniając zaskarżony wyrok wobec A. D. uchylił rozstrzygnięcie z pkt II części dyspozytywnej dotyczące zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
	~~# art. 439 k.p.k.~~
Zwięźle o powodach uchylenia	
-----	-----
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwięzle o powodach uchylenia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność postępowania	umorzenia # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.-----
Zwięzle o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III	Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy uznając że zmiana wyroku Sądu I instancji była skutkiem błędnego rozstrzygnięcia

tego Sądu, uznając że przemawiają za tym względy słuszności zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sąd Okręgowy dostrzega jednocześnie że Sąd I instancji nie zawarł w zaskarżonym wyroku rozstrzygnięcia o kosztach sądowych postępowania pierwszoinstancyjnego. Rozstrzygnięcie w tym przedmiocie powinno być wydane w trybie postanowienia uzupełniającego o kosztach sądowych zgodnie z art. 626 § 2 k.p.k.

PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Rozstrzygnięcie o zadośćuczynieniu za doznaną krzywdę		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	2	
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Rozstrzygnięcie o zadośćuczynieniu za doznaną krzywdę	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana